

Rigoberta Bandini: «Quan una cosa s'ha creat des d'un centre de veritat, la gent ho nota»

Parlem amb Paula Ribó sobre el seu primer àlbum 'La emperatriz' i sobre la trajectòria del seu personatge artístic

Rigoberta Bandini | Pol Rebaque

L'huracà **Rigoberta Bandini** assoleix un doble clímax aquesta tardor amb la sortida del seu primer disc, *La emperatriz* (Live in Dallas, 2022), un recull dels senzills coneguts i altres temes nous, i una gira per grans espais amb parada al Palau Sant Jordi de Barcelona, el 24 de novembre. En aquest punt, Paula Ribó es presta a reflexionar sobre la seva història des dels temps de **The Mamzelles** -Premi Joventut del Sona9 2011- i a través del maremàgnum emocional que l'ha acompanyada al llarg d'aquest any, després del seu pas pel Benidorm Fest i la popular cançó "Ay mamá". I, alhora, anuncia una aturada -temporal- per retrobar-se amb la intimitat de la creació de cançons, allà on va començar tot.

El teu primer àlbum no sembla l'inici, sinó el tancament d'una etapa.

Totalment. Respon a la necessitat que tinc d'ajuntar moltes de les cançons que he publicat amb altres d'inèdites i poder-les emmarcar. Durant el procés ha estat tot molt espontani: he tret cançons, he vist com funcionaven, he fet concerts... Tot alhora i en pandèmia. I ara he començat a agafar perspectiva i a entendre que cal fer un primer àlbum per poder avançar després cap a

alguna altra cosa.

Qui és "La emperatriz", que dona títol a la cançó central del disc?

Quan vaig començar a fer les cançons d'aquest àlbum, a finals del 2018 i principis del 2019, em van regalar unes cartes del tarot, i cada cop que demanava per aquest projecte em sortia la carta de l'emperadriu. Es va convertir en la meva verge, que la portava sempre amb mi. M'inspirava i em transmetia la sensació que era capaç de tirar el meu projecte endavant. A més, l'emperadriu té moltes accepcions, i una té a veure amb la creativitat infinita. I quan tot va coincidir amb la meva maternitat, encara va agafar més sentit, perquè ser mare no deixa de ser una forma de creació. Vaig trobar que l'emperadriu englobava tota aquesta etapa, i és una paraula molt potent que tothom pot fer seva.

Quin és el procés de creació de les cançons de Rigoberta Bandini?

La majoria les componc jo amb la guitarra o el teclat, llavors entra l'Esteban Navarro amb la preproducció, i entre tots dos busquem referents. Després hi ha els productors, que en la majoria dels temes ha estat Stefano Maccarrone (exMendetz), però també hi ha Santos & Fluren. És un procés en cadena, però la llavor la creo jo sola.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=0EALvOUM6N0>

La figura de Rigoberta ja té quatre anys. La tenies molt definida des del principi o l'has anat omplint a poc a poc?

Ha anat agafant contingut. Però tots els trets de Rigoberta parteixen de mi i simplement s'estiren com un xiclet. Tot i ser un personatge separat de Paula Ribó, és molt Paula Ribó. Tots els colors que hi veus estan agafats de coses meves. Alhora, sento que he estat com una espectadora, perquè el públic ha treballat amb mi en aquesta feina d'artesanía.

Hi ha el perill que acabis fent les coses pensant en allò que creus que el públic espera de tu?

Aquest risc hi és, i per això necessito agafar distància. És la gran por d'un creador, però continuo component des del meu cor, des de la meva veritat, i crec que el públic ho percep. No s'ha de deixar de creure en el públic, perquè quan una cosa s'ha creat des d'un centre de veritat, la gent ho nota. És un tresor que no vull perdre mai.

Un altre tema inèdit és "Canciones de amor". Va d'amor romàntic o parla d'alguna altra cosa?

Aquesta cançó està dedicada al meu fill. Em trobo que quan agafo la guitarra, l'amor cap a aquesta persona és tan bèstia que em sento obnubilada i només puc compondre cançons per a ell. Em sento com drogada. "Canciones de amor" explica tots aquests sentiments i sensacions.

Rigoberta Bandini Foto: Pol Rebaque

UNA DANSA CONSTANT

Vas començar a fer concerts tenint encara poques cançons pròpies. Encara ara, en directe fas moltes versions. Et vas tirar a la piscina de manera temerària?

No hi ha una bona manera de llançar-se a fer cançons en directe. En el meu cas, si penso massa en les coses que he de fer, no em funciona. Si pogués tornar enrere, ho faria igual, perquè ha estat una dansa constant, de donar i rebre, donar i rebre... He viscut una etapa molt màgica. No donàvem res per fet i tot ha estat una sorpresa.

Quan vas començar a notar que passava alguna cosa que no era normal?

L'estiu de l'any passat, quan vaig treure el tema "In Spain We Call It Soledad", van començar a augmentar els números de les escoltes. Però en cap cas ens imaginàvem fins on arribaria aquesta tendència. No deixa de sorprendre'ns, encara ara. Que segons quins festivals em vulguin programar, i que persones amb èxit segueixin la meva música... la veritat és que és molt sorprenent.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=bYA81QfWSsw>

Quan estaves amb The Mamzelles practicaves una gran varietat d'estils. Podieu fer una bossa nova, un número swing o cabaret. Ara has concretat molt més.

El que faig ara és més homogeni, però no em tanco a res. Sí que tinc clar que el disc és de pop electrònic, amb moments de guitarra espanyola, com "A todos mis amantes", i cançons més atmosfèriques. "La emperatriz" té alguna cosa romàntica, perquè sembla que comenci una pel·lícula de Disney. Ho faig a la meua manera, tontejant amb el reggaeton, per exemple. M'he inspirat des dels moments més profunds de **Daft Punk** fins a **Tokischa**, **Angèle**, **Stromae**... I després també hi ha **Mocedades** i **Serrat**. Amb aquesta barreja faig el que puc.

Connectar amb temes d'actualitat, com el feminisme, és una pulsio dominant?

Visc en un context socioeconòmic cultural i no puc defugir-ne. Parlo de les coses que hi ha al meu voltant. És inevitable que parli de temes que estan a l'ordre del dia, perquè visc a Barcelona l'any 2022, i passen coses.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=_mlhiZj46sg

Un dels darrers senzills va ser "Así bailaba", amb Amaia, on tunejes la tornada d'"Así planchaba", de Miliki. En algun moment, vas dubtar si seria vist com un tema comercial, frívol o oportunista?

No, perquè si algú ho troba oportunista o superficial, ho accepto; hi ha opinions per a tot. Quan érem a casa meva, amb l'**Amaia**, va sorgir aquesta idea: "T'imagines que agafem aquesta cançó que tothom té al cap i li canviem el significat?". Ens anava bé, perquè la nostra cançó parla de la nostra nena interior. **Emilio Aragón 'Milikito'** ens va donar l'aprovació i ens va dir que el seu pare havia canviat la lletra abans de morir, referint-se a un nen i a una nena. I això és important destacar-ho, perquè el pobre **Miliki** no porti a les espatlles el pes del patriarcat.

Els darrers mesos has estat al mig d'algunes tempestes a les xarxes socials. Per estigmatitzar les mares a "Ay, mamá", per exemple, arran del 'caldo en la nevera'. T'afecten aquests episodis?

Quan les coses creixen, és inevitable. Si no passés, em preocuparia. No puc caure bé ni agradar tothom. És un peatge que he de pagar, però tinc força capacitat de desconnexió, i aquí m'hi ajuda el meu fill. La meva vida es regeix per fer l'esmorzar, portar-lo a l'escola bressol, treballar... Tinc un projecte molt més gran que la música, que és la meva vida familiar, i que m'ajuda a prémer el botó *off*.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=-z9qeALR7j0>

Quin balanç fas del pas pel Benidorm Fest? Sembla que no haver guanyat fins i tot et deus haver beneficiat.

Va ser una experiència molt bonica. Ens vam presentar per guanyar i anar a Eurovisió, però la vida et reserva altres camins. Vam guanyar moltíssim públic sense haver de passar per un *curro* tan intens com és anar a Eurovisió. Em feia il·lusió anar-hi, però la meva carrera no es basava en això.

Et va incomodar que es parlés de tu com una figura oposada o enfrontada, fins i tot, a la més sexualitzada de Chanel?

Les dues som dones reals, treballadores. Jo l'admiro en molts aspectes i les opinions dels altres ens han d'importar poc, perquè sinó no podríem avançar. **Chanel** és una artista tan admirable com ho puc ser jo, i aquí no és ni més ni menys feminista. Tot està bé.

El teu directe té un aire de festa de fi de curs, amb un cert punt d'amateurisme. El mantindràs en la gira d'aquesta tardor per grans recintes?

Vaig anar a un col·legi de monges i això m'ha condicionat. Amb el directe reivindico aquella nena que portava l'uniforme i que ara canta aquestes cançons. És l'aura que envolta el concert, i continuarà en aquesta gira, tot i que hi haurà coses diferents. Presentarem un espectacle més sòlid i amb cançons que encara no s'han sentit.

No has publicat cap cançó en català, més enllà del tema d'Estrella Damm ("Aviam què passa") i alguna versió en directe, com "Qualsevol nit pot sortir el sol", de Sisa. No t'ho has plantejat?

No n'he fet cap, però no se sap mai. No ho sé. Pot ser que passi... no tindria cap problema. De moment, no ha passat.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=AYseEmU9liA>

Darrerament, t'has mostrat fatigada, farta fins i tot, de la dimensió que ha agafat el teu personatge. Però, no era això exactament el que buscaves?

Sí, sí, estic molt contenta, només que tinc una necessitat de fer una pausa per tornar a explorar, a jugar i a compondre des d'un altre lloc. No és per excusar-me, perquè les paraules les vaig dir,

però...

Vas etzibar concretament un "Estic una mica fins al cony". Per què?

Ho vaig dir al programa *La resistència* (Movistar +), amb David Brocano, en un context de comèdia, però en cap cas vull retirar-me. Em va sorprendre molt, perquè fins i tot gent propera em va escriure per preguntar-me si em trobava bé.

No fos que tinguessis una crisi com les que pateix Stromae...

Exacte, però no té res a veure. Estic molt contenta, però trobo a faltar el joc de la creació. Aquell terreny que no veu ningú, en què puc explorar. Per això, quan acabi la gira de *La emperatriz* i fins que no tingui un altre disc no tornaré a pujar a l'escenari.